

T.C.
DANIŞTAY
İKİNCİ DAİRE
Esas No : 2005/2651

Davacı ve Yürütmenin Durdurulmasını İsteyen : Türk Eğitim-Sen (Türkiye Eğitim,
Öğretim ve Bilim Hizmetleri Kolu Kamu
Çalışanları Sendikası)

Vekili : Av.Nihat Kılıç-Necatibey Cad. 27/12 - Kızılay / ANKARA

Karşı Taraf : Milli Eğitim Bakanlığı - ANKARA

İsteğin Özeti : Davacı Sendika "Anadolu Liselerine Öğretmen Seçimi" konulu
23.8.2005 günlü, 2005/73 sayılı Genelgenin, iptalini ve yürütmenin durdurulmasını
istemektedir.

Danıştay Tetkik Hakimi : Ali Alpat

Düşüncesi : Danıştay Beşinci Dairesinin 26.12.2002 günlü, 2001/521 sayılı
kararıyla 5.9.2001 günlü "Anadolu Liselerine Öğretmen Atamaları" konulu Genelgenin dava
konusu edilen bazı hükümlerinin; "Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasının askıya alındığı,
Yönetmelikle getirilen sistemin temel unsuru olan sınav usulünün ortadan kaldırıldığı"
gerekçeleriyle yürütülmesinin durdurulduğu ve bu karara karşı yapılan itirazın Danıştay İdari
Dava Daireleri Kurulunca reddedildiği; buna rağmen yaklaşık beş yıldır hiç sınav yapılmadığı;
Anadolu liselerine dönüştürülen liseler nedeniyle Anadolu lisesi öğretmeni ihtiyacı artmış ise
de beş yıldır sınav açmayarak bu ihtiyacın ortaya çıkmasına idarenin neden olduğu
anlaşıldığından, Yönetmeliğin seçme sınavına ilişkin hükümleri uygulanmayarak sınava
girmeyenlere de atanma önceliği tanıyan dava konusu Genelgenin yürütülmesinin
durdurulmasının gerektiği düşünülmüştür.

Danıştay Savcısı : Celesttin Yüksel

Düşüncesi : Davacı sendika ,"Anadolu Liselerine Öğretmen Seçimi " konulu
23.08.2005 günlü 51735 sayılı Genelgenin iptalini ve yürütülmesinin durdurulmasını
istemektedir.

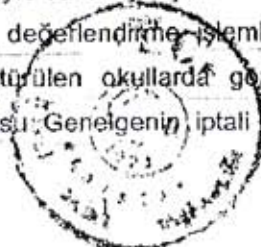
Dava konusu Genelge ile yapılan düzenlemede, kamu yararı ve hizmet gereklerine ve
hukuka aykırılık bulunmadığı gibi, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 27.maddesinde
öngörülen koşullarında gerçekleşmemiş olduğu anlaşıldığından yürütmenin durdurulması
isteminin reddi gerektiği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İkinci Dairesi'nce davalı idarenin birinci savunmasının geldiği
görülerek işin gereği yeniden düşünüldü:

Davacı Sendika, "Anadolu Liselerine Öğretmen Seçimi " konulu 23.08.2005 günlü,
2005/73 sayılı Genelgenin iptali istemiyle dava açmıştır.

Davacı Sendika tarafından; değerlendirme işlemlerinde objektif olmayan kriterler
olduğu ve Anadolu Lisesine dönüştürülen okullarda görev yapan öğretmenlere öncelik
verilmediği gerekçeleriyle dava konusu Genelgenin iptali ve yürütülmesinin durdurulması

T.C.
DANIŞTAY
İKİNCİ DAİRE
Esas No : 2005/2651

istenilmiş ise de; 2577 sayılı Yasanın 20. maddesi gereğince, aynı konuda açılan tüm dosyalardaki bilgi ve belgeler birlikte değerlendirilmek suretiyle işin esasına geçildi.

Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Anadolu Liseleri Öğretmenlerinin Seçimi ve Atamalarına İlişkin Yönetmelik, Resmi Gazetede yayımlanmamış ise de, davalı idare Anadolu Liselerine öğretmen atamalarına ilişkin düzenlemeyi, yönetmelik düzeyinde gerçekleştirerek Milli Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisinde yayımlamak suretiyle kamu oyunu bilgilendirmiştir.

Bilindiği gibi, İdare Hukukunda, normlar hiyerarşisinde yönetmeliklerden sonra gelen genel düzenleyici işlemlerden olan genelgeler, bir yönetmeliğe veya üst hukuk normuna dayalı olarak hazırlanır ve genelgelerle yönetmelik ve / veya üst hukuk normu hükümlerinin, açıklık getirilmek suretiyle uygulamaya geçirilmesi amaçlanır.

Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Anadolu Liseleri Öğretmenlerinin Seçimi ve Atamalarına İlişkin Yönetmeliğinin 5. maddesinde "Adaylarda Aranacak Genel Koşullar" öngörülmüş ve "Seçme Sınavı İçin Duyuru ve Başvuru" başlıklı 7. maddesinde; seçme sınavı için Bakanlıkça, her yıl Ocak ayında ülke genelinde duyuru yapılacağı belirtildikten sonra anılan maddenin üçüncü fıkrasında; ihtiyacın karşılanamadığı durumlarda, okulların merkez teşkilatında bağlı oldukları birimlerin önerisi üzerine, Sınav Yürütme Kurulunca belirlenecek zamanlarda da seçme sınavı için duyuru yapılabileceği; 12. maddesinde ise sınav sonuçlarının 5 yıl süre ile geçerli olduğu hükümleri yer almıştır.

Anılan Yönetmeliğin "Atama" başlıklı 17. maddesinin birinci fıkrasında, sınavı kazanan adayların atamalarının, başarı sıralamasına göre Bakanlıkça yapılacağı; son fıkrasında, başvuruların belirlenen ihtiyaçtan az olması ve / veya yapılan sınavlar sonucunda ihtiyacı karşılayacak sayıda başarılı aday bulunmaması halinde, 7. maddenin son fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, ilgili birimlerle Personel Genel Müdürlüğü arasında kurulacak koordine sonucunda öğretmen ihtiyacının karşılanmasına yönelik gerekli tedbirlerin alınacağı, "Yeniden Atama" başlıklı 18. maddesinde de, kapsama dahil okulların öğretmenliğine atanarlardan; daha sonra çeşitli nedenlere bağlı olarak 3 yıl ve daha az süreyle öğretmenlik mesleğinden ayrı kalanlar ile kapsam dışındaki okullarda 5 yıl ve daha az süreyle görev yapanların kapsama dahil okullara atanmak istemeleri halinde, bu Yönetmelikte belirtilen şartları taşıyor olmaları koşuluyla, aynı türdeki okullara yeniden atanabilecekleri hükümlerine yer verilmiştir.

Yine aynı Yönetmeliğin, geçici 1. maddesinin 2. fıkrasında; daha önce bu okullarda görev yapmakta iken, herhangi bir nedenle bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 1.1.2000 tarihinden önce görevlerinden ayrılmış olanlardan, kapsama dahil okullara yeniden atanmak isteyenler hakkında bu Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılacağı belirtilmiştir.

Olay tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan ve 11.6.2000 günlü, 24076 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumları

T.C.
DANIŞTAY
İKİNCİ DAİRE
Esas No : 2005/2651

Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinin 23. maddesinin son fıkrasında, Anadolu Liselerine "sınav"la atanan öğretmenlerin yer değiştirme suretiyle atamalarının, öncelikle aynı tür ve derecedeki okullara yapılacağı öngörülmüştür.

Anadolu Liselerinin, davalı idarenin de savunmasında belirtildiği üzere, öğrencilere bir yabancı dil öğretmek, yurt içinde ve yurtdışında yabancı dilden faydalanarak bilimsel ve teknolojik gelişmeleri izleyebilmek, öğrencileri ilgi, yetenek ve başarılarına göre yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını sağlamak amacıyla kurulmuş okullar olmaları nedeniyle bu okullarda görev yapacak öğretmenlerin de 657 sayılı Yasa'da öngörülen kariyer ve liyakat ilkelerine uygun kişiler arasından seçilmesi gerektiği tabdirdir.

Bu durumda kamu hizmetinin etkin ve süratli bir şekilde yürütülmesinin sağlanması amacıyla liyakatin, kriterleri objektif olarak belirlenmiş bir yazılı sınavla saptanması gerekmektedir. Nitekim, Milli Eğitim Bakanlığı Anadolu Liseleri Öğretmenlerinin Seçimi ve Atamalarına İlişkin Yönetmelikte; yukarıda anılan maddelerinden de anlaşılacağı üzere, seçme sınavı için Bakanlıkça " her yıl Ocak ayında " duyuru yapılacağı bir zorunluluk olarak öngörülmüş, ihtiyacın karşılanamadığı durumlarda Sınav Yürütme Kurulunca belirlenecek zamanlarda da seçme sınavı için duyuru yapılabileceği; sınav sonuçlarının beş yıl süre ile geçerli olduğu, sınavı kazanan adayların atamalarının ihtiyaç bulunan okullara Bakanlıkça yapılacağı; bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 1.1.2000 tarihinden önce görevlerinden ayrılmış olanlardan, kapsama dahil okullara yeniden atanmak isteyenlerin de sınava tabi tutulacağı öngörülmek suretiyle Anadolu Lisesi öğretmenliğine atamaların "Sınav" ile yapılması gerektiği kurala bağlanmış olup, Anadolu Lisesine dönüştürülen okullar yönünden de Yönetmelikte istisna öngörülmediğinden bu okullara yine sınavla öğretmen ataması yapılması gerektiği açıktır.

Öte yandan; aynı Yönetmeliğin 17/3. maddesinde de, ancak başvuruların belirlenen ihtiyaçtan az olması ve/ veya yapılan sınavlar sonucunda ihtiyacı karşılayacak sayıda başarılı aday bulunmaması halinde, 7. maddenin son fıkrası hükmü saklı kalmak üzere ihtiyacın karşılanmasına yönelik gerekli tedbirlerin alınacağı belirtilmiştir. Diğer bir deyişle anılan madde 5 yıl hiç sınav açılmaması sonrasında sınavsız atamaya olanak sağlayan bir genelge çıkarılmasına hukuken izin veren bir hüküm içermemektedir.

Her ne kadar 2000 yılında yapılan seçme sınavından sonra hiç sınav yapılmamış ise de; bu durumun, yukarıda belirtilen Yönetmeliğin ilgili maddelerinde yer alan emredici hükümler karşısında sınavsız atamayı gerektirmeyeceği kuşkusuzdur.

Dava konusu Genelge'nin (A) bölümünün, madde sıralamasında öncelik dikkate alınmak suretiyle, 1. maddesinde, anılan okullarda kadrolu öğretmen olarak görev yapmakta olup, norm kadro fazlası durumunda bulunanların hizmet puanı üstünlüğüne göre; 2. maddesinde, il içi yer değiştirme isteğinde bulunan/bulunmak isteyen (1. maddede sayılanlar

T.C.
DANIŞTAY
İKİNCİ DAİRE
Esas No : 2005/2651

dahil) Anadolu Liseleri öğretmenlerinden, 30.9.2005 tarihi itibarıyla 2 yılını doldurmuş olanların, 2005-2006 eğitim - öğretim yılında öğretime yeni başlayacak olan okullara (aynı hizmet alanındaki öğretmenler, öncelikli değerlendirilmek üzere) hizmet puanı üstünlüğüne göre; 3) Daha önce bu tür okulların kadrolu öğretmeni iken herhangi bir nedenle ayrılmış olanların, Anadolu Liselerinde çalışma süresi üstünlüğüne göre; 4) 2000 yılında yapılan seçme sınavı sonucunda başarılı olanların sınav puanı üstünlüğüne göre; 5) Resim -Müzik alanlarına ilişkin olarak Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde çalışma süresi üstünlüğüne göre atanacakların belirleneceği kuralı getirildikten sonra; (B) bölümünde, öncelikle, yukarıdaki koşulları taşıyan adaylardan ihtiyacın karşılanamaması durumunda (5) madde halinde sayılan genel koşulların yanında, I alt bölümde, yabancı dil öğretmenliği için sıralama önceliği dikkate alınarak hangi okul-bölüm mezunlarının atanabileceği, II alt bölümde, (bu bölümde belirtilen) alanlarda öğretmen olanların; III alt bölümde, başvuruların değerlendirilmesinde, son iki yıllık sicil notu 80 ve yukarı olanların sicil notu ortalamalarına, 6 madde halinde sayılan hususlar için verilecek puanlar toplamında, puan üstünlüğüne göre atanacakların belirleneceği öngörülmüş; (C) bölümünde, A ve B bölüm kriterlerini taşıyan adaylarla, A sınıfı yerleşim merkezleri dışında bulunan okulların öğretmen ihtiyacının giderilememesi halinde; madde önceliği çerçevesinde, 4 maddede sayılmış olanların B-III kriterleri çerçevesinde değerlendirilerek puan üstünlüğüne göre atanacakların belirleneceği kuralı getirilmiştir.

Anadolu Liseleri Öğretmenlerinin Seçimi ve Atamalarına İlişkin Yönetmeliğin, adaylarda aranacak genel koşulları düzenleyen 5/d maddesinde, son üç yıllık görev süresi içinde iyi dereceden aşağı sicil almamış olmak koşulu yer aldığı halde, bu maddeye aykırı olarak dava konusu Genelgenin A-3,4. maddelerinde üç yılın "iki yıl" olarak öngörüldüğü, yine Devlet Memurları Sicil Yönetmeliğinin 16. maddesi uyarınca iyi sicil notu 76-89 puanlar olarak hükme bağlandığı halde, Genelge'nin B-4. maddesinde, III. bölümünde, C-1, 2. maddelerinde son iki yıllık sicil notu en az "80" puan alanların atanabilecekleri hususunun düzenlendiği, A-3. maddesinde, Yönetmeliğin 18. maddesinde öngörülen 3-5 yıllık sürelere yer verilmediği anlaşılmaktadır.

Dava konusu Genelge'de yeterli belirleme yapılmaksızın sınavsız, hatalı uygulamalara yol açacak şekilde düzenlemeler getirilmiştir. Nitekim bakılan davayla aynı nitelikte açılmış olan diğer dava dosyalarının incelenmesinden; adaylığı kaldırılarak 2004 yılında Anadolu Liselerine atanan öğretmenlerin çok kısa bir süre sonra norm kadro fazlası öğretmen olarak dava konusu Genelge uyarınca başka Anadolu Liselerine atandıkları anlaşılmaktadır.

Bu ve buna benzer uygulamaların beş yıl sınav açılmayarak fırsat eşitliğinin zedelendiğini göstermektedir.

Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Anadolu Liseleri Öğretmenlerinin Seçimi ve

T.C.
DANIŞTAY
İKİNCİ DAİRE
Esas No : 2005/2651

Atamalarına ilişkin Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği 1.1.2000 tarihinden önce eski mevzuat hükümlerine göre Anadolu Lisesi öğretmenliğine atanmış olup anılan Yönetmeliğin geçici 1. maddesinin 1. fıkrası uyarınca kazanılmış hakları bulunanların, bu durumda olup da Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumların Yönetici ve Öğretmenlerinin Norm Kadrolarına ilişkin Yönetmelik uyarınca, norm kadro fazlası durumunda olanların, 2000 yılı sınavını kazanmış olan öğretmenlerin, dava konusu Genelgenin (A) bölümünde (bu durumda olanlar açıkça belirtilmemiş ise de) haklarının korunmasının yer alması hukuken doğru olmakla birlikte; yukarıda açıklandığı üzere Anadolu Liselerine atanmada asıl olan " Sınav" olduğuna ve normlar hiyerarşisinde daha alt sırada bulunan dava konusu Genelgeyle Yönetmeliğin seçme sınavına ilişkin hükümleri uygulanmayarak sınav usulü kaldırılmak suretiyle sınavı kazanamayan veya sınava girmeyenlere de Yönetmelik hükümlerine aykırı biçimde Anadolu Liseleri Öğretmenliğine atanma önceliği tanındığı anlaşıldığından dava konusu Genelge'nin tümünde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Diğer bir deyişle, Yönetmelikte ana kural olarak öngörülen "sınav"; Genelge ile istisna durumuna getirilmiştir. Ana kuralın ihmal edilmek suretiyle sınavsız atananlarla boş kadroların doldurulmaya çalışılması, sicil, liyakat ve kıdem gibi unsurların Yönetmelikte öngörüldüğü şekilde dikkate alınmaması sonucu bu okullara atamaları düzenleyen Yönetmelik hükümlerine aykırı bir genelge uygulamaya konulmuştur.

Sayılan asli sakatlıklar dava konusu Genelgeyi uygulanamaz hale getirdiğinden, Yönetmeliğe uygun yeni düzenlemeler yapılması yönünden Genelgenin tümü hakkında yürütmenin durdurulması kararı verilmesi gerekliliği doğmuştur.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu Genelgenin 2577 sayılı Yasanın 27/2. maddesi uyarınca yürütülmesinin durdurulmasına, 10.4.2006 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Mustafa	Kamuran	M.Yücel	Ayfer	Ayla
BIRDEN	ERBUĞA	ÖZBİLGİN	ÖZDEMİR	GÜNENÇ

